

การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต

ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

โปร่งใส

เป็นธรรม

ตรวจสอบได้

ไม่เลือกปฏิบัติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑

เอกสารเลขที่ ๓๔/๒๕๖๙

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติงาน ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต มุ่งการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงการทุจริตที่ได้นี้มากำหนดเป็นมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ อีกด้วยเพื่อมุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต ตลอดจนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) มีค่าคะแนนที่สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑

กรกฎาคม ๒๕๖๙

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๓
ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	๔
ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๕
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	
ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	๘
ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	๘
ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๙
๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)	๙
๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)	๑๐
๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Level Matrix)	๑๐
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	๑๑
ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๑๓
ภาคผนวก	๑๗

ส่วนที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ สาธารณะขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพตมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการ และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจาก การปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่ เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวการณ์แข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์การ เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอน การดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสีย จึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบ ในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใดก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบถึงความเสี่ยงการทุจริตที่เกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้เกิด ดังนี้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลพร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็น ปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง สิทธิและบทบาทตามกฎหมายที่บุคคลได้รับมอบหมายให้บริหารงาน สั่งการ หรือตัดสินใจในองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งต้องใช้อย่างโปร่งใสและถูกต้อง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. เพื่อปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตแลประพฤติมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง /ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (Authority and function)	สิทธิและบทบาทตามกฎหมายที่บุคคลได้รับมอบหมายให้บริหารงาน สั่งการหรือตัดสินใจในองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งต้องใช้อย่างโปร่งใสและถูกต้อง

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ มุ่งมั่นขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส ควบคู่กับการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และเกณฑ์การประเมินของสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานเล็งเห็นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างกลไกเชิงรุกเพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตหรือการประพฤติมิชอบในวงราชการ จึงได้จัดให้มีกระบวนการวิเคราะห์ คัดเลือก และประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการงานย่อยต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีธรรมาภิบาล และเกิดการวิเคราะห์ข้อมูลที่ครอบคลุมทุกมิติภารกิจสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้ง "คณะกรรมการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙" โดยแบ่งโครงสร้างการทำงานและมอบหมายความรับผิดชอบอย่างชัดเจนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จากทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑: ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ คือ กระบวนการหรือขั้นตอนที่หน่วยงานภาครัฐให้บริการแก่ประชาชน ภาคเอกชน หรือส่วนราชการด้วยกัน ในการตรวจสอบคุณสมบัติ เอกสาร และหลักฐานเพื่อออกใบอนุญาต อนุมัติสิทธิ สิทธิประโยชน์ หรือการให้ความเห็นชอบตามที่กฎหมายระเบียบข้อบังคับกำหนดไว้ เป็นภารกิจสำคัญของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจทาง ปกครองในการพิจารณาให้สิทธิ อนุญาต หรือรับรองให้บุคคลสามารถดำเนินกิจกรรมตามที่กฎหมายกำหนด หากกระบวนการดังกล่าวขาดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ย่อมก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนและประสิทธิภาพของการบริหารราชการแผ่นดิน การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตจึงเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกันมิให้เกิดการใช้อำนาจโดยมิชอบ ลดโอกาสในการเรียกรับผลประโยชน์ และส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาครัฐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ การอนุญาต หมายถึง ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจใช้อำนาจ หน้าที่โดยมิชอบในการพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตนหรือเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใด บุคคลหนึ่ง อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ หรือหลักธรรมาภิบาล ตัวอย่างความเสี่ยง ได้แก่ การเรียกรับ สินบนเพื่อเร่งรัดการอนุมัติการเลือกปฏิบัติระหว่างผู้ขออนุญาต การอนุมัติโดยไม่ตรวจสอบเอกสารให้ครบถ้วน การใช้ดุลพินิจเกินขอบเขต การปลอมแปลงเอกสารประกอบการอนุมัติการช่วยเหลือพวกพ้องหรือเครือญาติ กระบวนการที่มีความเสี่ยง เช่น การขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร ประเด็นความเสี่ยงเรื่องการใช้ดุลพินิจล่าช้าหรือเรียกรับผลประโยชน์เพื่อแลกกับการอนุมัติ

ด้านที่ ๒: ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย คือ ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจใช้อำนาจตามกฎหมาย ระเบียบหรือคำสั่งโดยมิชอบ ไม่เป็นธรรม หรือเลือกปฏิบัติ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน หรือเอื้อประโยชน์แก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือประชาชน ตัวอย่างการใช้อำนาจ ทางกฎหมาย ได้แก่ การออกคำสั่งทางปกครอง การตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมาย การอนุญาตหรือเพิกถอน ใบอนุญาต การดำเนินการทางวินัย การสั่งระงับหรือสั่งปิดกิจการ การดำเนินคดีหรือเปรียบเทียบปรับ กระบวนการที่มีความเสี่ยง เช่น การใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อแทรกแซงหรือเอื้อประโยชน์ในกระบวนการจัดสรรงบประมาณ ประเด็นความเสี่ยงเรื่องความไม่โปร่งใส การเอื้อประโยชน์ หรือการใช้อำนาจเกินขอบเขต

ด้านที่ ๓: ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการดำเนินงาน เกี่ยวกับงบประมาณที่อาจเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้เกี่ยวข้องกระทำการโดยมิชอบ เช่น การเบิกจ่ายเงิน โดยไม่ถูกต้อง การใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ การปลอมแปลงเอกสาร หรือการเอื้อประโยชน์แก่ บุคคลหรือเอกชนบางราย ส่งผลให้รัฐได้รับความเสียหายและประชาชนไม่ได้รับประโยชน์ตามเป้าหมายของ งบประมาณ กระบวนการที่มีความเสี่ยง เช่น การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ หรือการเบิกจ่ายงบฝึกอบรม ประเด็นความเสี่ยงเรื่องการฮั้วประมูล การแบ่ง ญาติมิตร หรือการเบิกจ่ายเท็จ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากระดับความรุนแรง ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านความเสี่ยง	กระบวนการ / โครงการที่คัดเลือก	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมิน (โอกาส x ผลกระทบ)	ระดับความรุนแรง
๑. ด้านการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ	การตรวจรับและออกใบอนุญาตต่าง ๆ (เช่น ใบอนุญาตก่อสร้าง, ใบอนุญาตประกอบกิจการ)	- เรียกรับผลประโยชน์เพื่อแลกกับการอนุมัติที่รวดเร็วขึ้น - ใช้ดุลพินิจเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการบางราย	โอกาสเกิด: ๒ (น้อย) ผลกระทบ: ๔ (สูง)	๘ (กลาง)
๒. ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อแทรกแซงหรือเอื้อประโยชน์ในกระบวนการจัดสรรงบประมาณ	- กระบวนการจัดสรรงบประมาณเป็นภารกิจประจำที่ต้องทำทุกปี แม้มีระเบียบควบคุม แต่ช่องว่างจากการใช้ดุลพินิจเชิงนโยบายของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจยังคงเปิดช่องให้เกิดการแทรกแซงได้เป็นระยะ	โอกาสเกิด: ๓ (ปานกลาง)	๑๒ (สูง)

ด้านความเสี่ยง	กระบวนการ / โครงการที่คัดเลือก	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การ ประเมิน (โอกาส x ผลกระทบ)	ระดับ ความรุนแรง
		- หากเกิดการใช้อำนาจแทรกแซง จะส่งผลกระทบต่อเม็ดเงินงบประมาณจำนวนมาก ทำให้ได้โครงการที่ไม่คุ้มค่า ไม่ตรงความต้องการของประชาชน และทำลายระบบธรรมาภิบาลของหน่วยงานอย่างรุนแรง	ผลกระทบ: ๔ (สูง)	
๓. ด้านการ ใช้จ่ายงบประมาณ	กระบวนการจัดซื้อจัด จ้างและการตรวจรับ พัสดุ	- กำหนดเงื่อนไข (TOR) ล้อกลस्पแกเอื้อ ประโยชน์ให้ผู้เสนอราคาบางราย - ตรวจรับพัสดุไม่ตรงตามสัญญาหรือ ยอมรับของที่ต่ำกว่ามาตรฐาน	โอกาสเกิด: ๓ (ปานกลาง) ผลกระทบ: ๓ (ปานกลาง)	๙ (ปานกลาง)

จากการวิเคราะห์ระดับความรุนแรงตามตารางการวิเคราะห์ ระดับความรุนแรงตามเกณฑ์การประเมิน โอกาสและผลกระทบ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ค่าความรุนแรง ๘ อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง, ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ค่าความรุนแรง ๑๒ อยู่ระดับความเสี่ยงสูง และด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ค่าความรุนแรง ๙ อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง คณะกรรมการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติ มิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จึงพิจารณาเลือก **ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่** เนื่องจากมีระดับความเสี่ยง สูง ในกระบวนการ การใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อแทรกแซงหรือเอื้อประโยชน์ในกระบวนการจัดสรรงบประมาณ โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงอาศัยขั้นตอนหลักในการประเมิน ๕ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ ได้ดำเนินการคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ในกระบวนการงาน การใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อแทรกแซงหรือเอื้อประโยชน์ในกระบวนการจัดสรรงบประมาณ เนื่องจากกระบวนการจัดสรรงบประมาณเป็นภารกิจประจำที่ต้องทำทุกปี แม้มีระเบียบควบคุม แต่ช่องว่างจากการใช้ดุลพินิจเชิงนโยบายของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจยังคงเปิดช่องให้เกิดการแทรกแซงได้เป็นระยะ หากเกิดการใช้อำนาจแทรกแซงจะส่งผลกระทบต่อเม็ดเงินงบประมาณจำนวนมาก ทำให้ได้โครงการที่ไม่คุ้มค่า ไม่ตรงความต้องการของประชาชน และทำลายระบบธรรมาภิบาลของหน่วยงานอย่างรุนแรง

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการงาน การใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อแทรกแซงหรือเอื้อประโยชน์ในกระบวนการจัดสรรงบประมาณ ดังนี้

๑. ขั้นตอนการจัดทำแผนและเสนอโครงการ
๒. ขั้นตอนการพิจารณาและอนุมัติจัดสรรงบประมาณ
๓. ขั้นตอนการเตรียมการและแต่งตั้งคณะกรรมการ
๔. ขั้นตอนการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณระหว่างปี

ตารางวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากระดับความรุนแรงของทั้ง ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอน / กระบวนการย่อย	โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ระดับความรุนแรง
๑. ขั้นตอนการจัดทำแผนและเสนอโครงการ	๒ (น้อย)	๔ (สูง)	๘ (ปานกลาง)
๒. ขั้นตอนการพิจารณาและอนุมัติจัดสรรงบประมาณ	๓ (ปานกลาง)	๔ (สูง)	๑๒ (สูง)
๓. ขั้นตอนการเตรียมการและแต่งตั้งคณะกรรมการ	๓ (ปานกลาง)	๔ (สูง)	๑๒ (สูง)
๔. ขั้นตอนการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ	๓ (ปานกลาง)	๓ (ปานกลาง)	๙ (ปานกลาง)

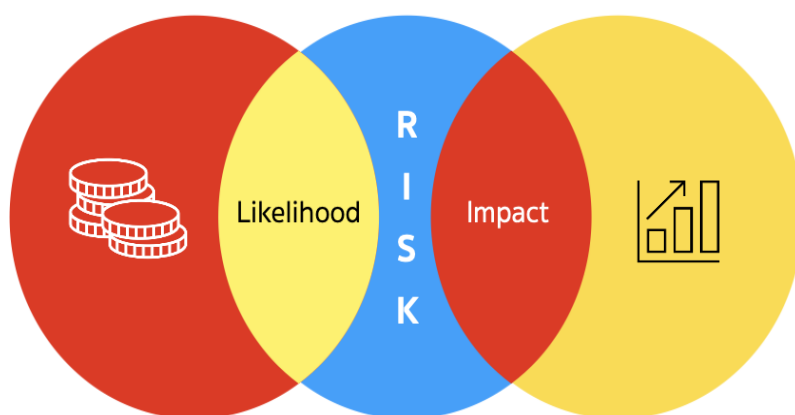
จากการพิจารณาระดับความรุนแรงของทุกขั้นตอนของการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินโอกาสและผลกระทบ ขั้นตอนการจัดทำแผนและเสนอโครงการ ค่าความรุนแรง ๘ อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง, ขั้นตอนการพิจารณาและอนุมัติจัดสรรงบประมาณ ค่าความรุนแรง ๑๒ อยู่ในระดับความเสี่ยงสูง, ขั้นตอนการเตรียมการและแต่งตั้งคณะกรรมการ ค่าความรุนแรง ๑๒ อยู่ในระดับความเสี่ยงสูง, ขั้นตอนการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ ค่าความรุนแรง ๙ ระดับความเสี่ยงปานกลาง จึงพิจารณาเลือกขั้นตอนการพิจารณาและอนุมัติจัดสรรงบประมาณและขั้นตอนการเตรียมการและแต่งตั้งคณะกรรมการเป็นประเด็นในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ ได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบและกำหนดการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วง เวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถ แบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

๑) เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
๕	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

๒) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน บุคลากรถูกชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง
๓	หน่วยตรวจสอบจากภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

๓) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับของความเสีย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสีย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk: H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk: M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk: L)	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ X ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงความสัญลักษณ์
สูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่า มีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้นการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอ

บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจ ไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ ๑ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ แบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเด็น การใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อแทรกแซงหรือเอื้อประโยชน์ในกระบวนการจัดสรรงบประมาณ จึงได้กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

ตารางแบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	การใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อแทรกแซงหรือเอื้อประโยชน์ในกระบวนการจัดสรรงบประมาณ				
	๑.๑ การพิจารณาและอนุมัติจัดสรรงบประมาณ	เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจโยกย้ายหรือตัดทอนงบประมาณโดยมิชอบ	๒	๕	๑๐ (สูง)
	๑.๒ การเตรียมการและแต่งตั้งคณะกรรมการ	ผู้มีอำนาจใช้อำนาจควบคุมกลไกเพื่อล็อกคุณสมบัติให้ตรงตามความต้องการของตนเอง	๒	๔	๘ (ปานกลาง)

๑. การใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อแทรกแซงหรือเอื้อประโยชน์ในกระบวนการจัดสรรงบประมาณ

๑.๑ การพิจารณาและอนุมัติจัดสรรงบประมาณ

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕					
๔					
๓					
๒					๑๐
๑					

๑.๒ การเตรียมการและแต่งตั้งคณะกรรมการ

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕					
๔					
๓					
๒				๘	
๑					

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

จากการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ ได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ครอบคลุมภารกิจทั้ง ๓ ด้านหลัก คณะกรรมการฯ ได้ตรวจพบ "ประเด็นความเสี่ยงในระดับสูง (High Risk)" ที่จำเป็นต้องเฝ้าระวังอย่างเร่งด่วน ในกระบวนการงาน "การใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อแทรกแซงหรือเอื้อประโยชน์ในกระบวนการจัดสรรงบประมาณ" โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ขั้นตอนการพิจารณาและอนุมัติจัดสรรงบประมาณ และ ขั้นตอนการเตรียมการและแต่งตั้งคณะกรรมการ (ซึ่งมีค่าคะแนนความรุนแรงสูงถึง ๑๒ คะแนน) หากปล่อยให้ความเสี่ยงดังกล่าวคงอยู่โดยไม่มีการจัดการ ย่อมเปิดโอกาสให้เกิดการใช้ดุลพินิจเชิงนโยบายที่บิดเบือน การเล่นพรรคเล่นพวกในการจัดสรรเม็ดเงินลงสู่สถานศึกษา หรือการใช้อำนาจหน้าที่แต่งตั้งบุคคลที่เป็นเครือข่ายเข้ามาล็อกคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) ของครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อระบบงบประมาณ คุณภาพของสื่อการเรียนการสอน และความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อหน่วยงาน ด้วยเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงได้จัดทำ "มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Risk Mitigation Measures)"

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติมตามตารางด้านล่าง)

คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยัง ขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ ควรมีการปรับปรุง เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุม ไม่ได้มาตรฐาน ที่ยอมรับได้เนื่องจาก มีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินมาตรการดำเนินการเพื่อพิจารณาจัดทำหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ามีรูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑ จึงได้ดำเนินการกำหนดและปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ตามผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดมาตรการตามตารางดังต่อไปนี้

มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	โอกาส/ ผลกระทบ			มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ		
	L	I	RS		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔					
					ต.ค	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.			
เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจ โยกย้ายหรือตัดทอน งบประมาณโดยมิชอบ	๒	๕	๑๐	- มาตรการด้านหลักเกณฑ์และการ จำกัดดุลพินิจ โดยการออกประกาศ หรือหลักเกณฑ์ล่วงหน้าว่า โครงการ ลักษณะใดที่สามารถตัดทอนหรือปรับ ลดได้ - มีมาตรการด้านความโปร่งใสและ การเปิดเผยข้อมูล โดยนำข้อมูลการ โอนงบประมาณ การจัดสรร งบประมาณเพิ่มเติมระหว่างปี ขึ้น เผยแพร่บนเว็บไซต์หลักของ หน่วยงาน	←												→	กลุ่มนโยบายและ แผน	
					←													→	

เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	โอกาส/ ผลกระทบ			มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ	
	L	I	RS		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔				
					ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
ผู้มีอำนาจใช้อำนาจควบคุมกลไกเพื่อล็อกคุณสมบัติให้ตรงตามความต้องการของตนเอง	๒	๔	๘	- มาตรการใช้ระบบสุ่มและกระจายอำนาจแต่งตั้งกรรมการ มีทั้งระบบสุ่มกรรมการและระบบแต่งตั้งกรรมการร่วมจากภายนอก	←													กลุ่มนโยบายและแผน

ภาคผนวก

การประชุมประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. ดร.สุภาวดี มีสุนา	ผู้อำนวยการ สพป.สุพรรณบุรี เขต ๑
๒. ดร.ชบา พันธุ์ศักดิ์	รองผู้อำนวยการ สพป.สุพรรณบุรี เขต ๑
๓. ดร.สกุลรัตน์ โกพัฒน์ตา	รองผู้อำนวยการ สพป.สุพรรณบุรี เขต ๑
๔. ดร.เรณิษรา ภู่อ่อน	รองผู้อำนวยการ สพป.สุพรรณบุรี เขต ๑
๕. นางณัฐธรรพ์ ศิริเดชภัทร์	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ ปฏิบัติงาน
ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน
๖. ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่ม	

ผู้จัดทำข้อมูล

๑. นางณัฐธรรพ์ ศิริเดชภัทร์	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ ปฏิบัติงาน
ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน
๒. นางลำยอง โพธิ์ไกรสวรรค	นักวิชาการพัสดุชำนาญการ
๓. นางสาวปาริชาติ วิมลศรี	นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ